

Aan: Ministerie van Financiën
Van: De Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN)
Datum: 28 augustus 2025
Betreft: VFN Consultatiereactie Implementatiewet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering

Geachte minister Heinen,

De [Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland](#) (VFN) – de branchevereniging van aanbieders van consumptief krediet – dankt u voor de mogelijkheid om te reageren op het ontwerpvoorstel tot implementatie van richtlijn (EU) 2024/1640 (AMLD 6) en delen van de verordening (EU) 2024/1624 (AMLR), alsmede op de bijbehorende Memorie van Toelichting.

De VFN onderschrijft het belang van een robuust kader ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering. Wij ondersteunen dan ook de inzet op Europese harmonisatie en risicogebaseerd toezicht, zoals in het AML-pakket en het wetsvoorstel verankerd. Tegelijkertijd is het van groot belang dat de implementatie proportioneel, uitvoerbaar en toekomstbestendig is – voor meldingsplichtige entiteiten én hun klanten. Wij waarderen daarom de keuze van het kabinet voor een lastenluwe implementatie zonder nationale koppen, in lijn met [recente uitspraken](#) van minister Heinen over het verlagen van de regeldruk bij witwascontroles.

Algemene observaties

De VFN is positief over het uitgangspunt van harmonisatie en risicogebaseerd toezicht, zoals verankerd in de verordening en de richtlijn. Een consistente toepassing van deze beginselen kan bijdragen aan rechtszekerheid, effectievere naleving en een gelijk speelveld binnen de Europese markt. Desondanks constateren wij enkele belangrijke knelpunten die de uitvoerbaarheid en proportionaliteit van het voorstel raken. Zo voorzien wij hoge administratieve lasten voor meldingsplichtige entiteiten, onder meer als gevolg van de vereisten rond de “*Ultimate Beneficial Owner*” (UBO)-registratie en geschiktheidstoetsingen. Daarnaast is het onduidelijk in hoeverre er daadwerkelijk ruimte is voor vereenvoudigd cliëntenonderzoek bij klanten met een laag risico.

Wij benadrukken het belang van duidelijke en praktische richtsnoeren van toezichthouders, zodat meldingsplichtige instellingen in de praktijk op verantwoorde wijze gebruik kunnen maken van de ruimte die de risicogebaseerde benadering biedt. Een consistente uitleg en toepassing van de regels door alle betrokken toezichthouders – waaronder de Autoriteit Financiële Markten (AFM), De Nederlandsche Bank (DNB) en de Financial Intelligence Unit-Nederland (FIU-Nederland) – is daarbij van cruciaal belang om overmatige voorzichtigheid (‘overcompliance’) en het ongewenst uitsluiten van bepaalde klantgroepen (‘derisking’) door kredietverstrekkers te voorkomen.

Proportionaliteit en risicogebaseerde benadering

De bij de VFN aangesloten financieringsondernemingen bieden vrijwel uitsluitend producten aan consumenten met een laag risicoprofiel. Het gaat veelal om persoonlijke leningen voor duidelijke en goed te verifiëren bestedingsdoelen, zoals de aanschaf van hoogwaardige consumentenartikelen, bijvoorbeeld een auto of zonnepanelen. Tevens moeten kredietaanvragers grote hoeveelheden persoonlijke en financiële informatie aanleveren ten behoeve van de kredietwaardigheidsbeoordeling én toetsing en registratie in het Nederlandse kredietregistriesysteem, waarbij relatieve anonimiteit wordt voorkomen. In deze situaties is het onwenselijk dat kredietverstrekkers gehouden zijn aan dezelfde intensieve cliëntenonderzoeksprocedures als bij transacties met complexe juridische structuren of ongebruikelijke betalingspatronen, zoals bij contante betalingen en buitenlandse trustconstructies.

Ook bij andere verplichtingen, zoals de aanwijzing van een centraal contactpunt (art. 2.6 lwt), geldt dat een generieke verplichting voor alle grensoverschrijdend actieve instellingen zou leiden tot onnodige lasten voor dienstverleners die niet langer of slechts in beperkte mate grensoverschrijdend opereren en waarbij de risico's beperkt zijn. Dergelijke zware procedures leiden tot onnodige vertragingen, hogere kosten en verminderde klantvriendelijkheid, zonder dat dit aantoonbaar bijdraagt aan het mitigeren van risico's. Wij verzoeken daarom om duidelijke, operationele richtsnoeren waarin concreet wordt aangegeven in welke gevallen vereenvoudigd cliëntenonderzoek kan worden toegepast, zoals gedaan in artikel R561-15 van het Franse *Code monétaire et financier* voor "specifieke consumentenkredietoperaties".

Daarnaast is het wenselijk dat de wetgever nadere invulling geeft aan wat precies wordt verstaan onder risicofactoren op het niveau van de cliënt, het product, de transactie of de geografische locatie (bijlage II en III van Richtlijn (EU) 2015/849). Zonder deze duidelijkheid ontstaat het risico dat instellingen zich genoodzaakt zien om uit voorzorg maximale maatregelen te treffen, zoals extra externe screenings en meervoudige managementgoedkeuring, wat de efficiëntie en toegankelijkheid van kredietverlening ondermijnt. Wij vragen tevens aandacht voor de [aanbevelingen](#) van de Financial Action Task Force (FATF) om *derisking* te voorkomen. Een correcte toepassing van de risicogebaseerde benadering betekent dat eerst mitigerende maatregelen moeten worden overwogen voordat een klantrelatie wordt geweigerd of beëindigd.

Het is nodig voor de sector om bij voorkeur in de memorie van toelichting, maar eventueel in lagere regelgeving of de richtsnoeren van de nieuwe AML Autoriteit (AMLA), expliciet vast te leggen dat kredietverlening aan consumenten voor standaardbestedingen onder een laag risicoprofiel valt en dat vereenvoudigd cliëntenonderzoek in dergelijke gevallen is toegestaan. Tevens zouden er voorbeelden moeten worden opgenomen van risicofactoren die leiden tot verscherpt onderzoek, waarbij toezichthouders expliciet verwijzen naar de FATF-aanbevelingen tegen *derisking*.

Geschiktheidstoetsing en compliancefunctie

Het wetsvoorstel voorziet in een verplichte geschiktheidstoets van UBO's en leden van het hoger leidinggevend personeel bij alle meldingsplichtige entiteiten (art. 2.3 lwt). De VFN begrijpt dat deze maatregel bijdraagt aan het waarborgen van de integriteit van instellingen en de sector als geheel. Echter, in de praktijk voorzien wij aanzienlijke uitvoeringslasten, met name voor kleine kredietaanbieders. Het doorlopen van een volledige toetsprocedure kan disproportioneel zijn wanneer het gaat om organisaties met beperkte omvang en een eenvoudige bedrijfsstructuur. Bovendien bestaat het risico dat de

toetsingsprocedures leiden tot langere doorlooptijden bij benoemingen of wijzigingen in het management, wat de continuïteit en slagkracht van instellingen kan aantasten.

Wij adviseren om voor de geschiktheidstoets een risicogebaseerde aanpak te hanteren, waarbij de intensiteit en frequentie van de toets afhankelijk zijn van het risicoprofiel van de entiteit en de functie van de betreffende persoon. Dit kan worden geborgd door in lagere regelgeving vrijstellingen of vereenvoudigde procedures op te nemen voor instellingen met een aantoonbaar laag risico en beperkte omvang. Dit zou bijvoorbeeld betrekking hebben op kredietverstrekkers met een jaaromzet van €50 miljoen of lager én waar minder dan 250 medewerkers (fte) werken (definitie [mkb-verklaring](#)), die enkel kleine en kortlopende kredieten aanbieden.

UBO-registratie en toegang

Het belang van een goed functionerend UBO-register dat transparantie bevordert en misbruik tegengaat, valt niet te onderschatten. Tegelijkertijd is het essentieel dat de toegang tot dit register voor meldingsplichtige entiteiten praktisch uitvoerbaar, kostenefficiënt en laagdrempelig is. Voor meldingsplichtige entiteiten vloeit de noodzaak tot toegang rechtstreeks voort uit een wettelijke verplichting, die in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) tevens een verwerkingsgrondslag vormt. In de praktijk moet deze toegang zodanig worden ingericht dat instellingen hun wettelijke verplichtingen eenvoudig en tijdig kunnen nakomen, zonder onnodige belemmeringen. Daarnaast constateren wij dat de definitie en identificatie van UBO's in de context van consumentenkrediet soms vragen oproepen, bijvoorbeeld wanneer de eigenaar van een eenmanszaak consumentenkrediet aanvraagt.

De VFN stelt voor om in uitvoeringsregelgeving te borgen dat toegang tot het UBO-register voor meldingsplichtige entiteiten in het kader van cliëntenonderzoek zo laag mogelijke kosten met zich meebrengt, en dat aanvragen snel en digitaal kunnen worden verwerkt. De betaling van een vergoeding (zie MvT lwt, p. 49) moet nog per Algemene Maatregel van Bestuur worden vastgesteld. Daarnaast is het wenselijk dat in de richtsnoeren van toezichthouders concrete voorbeelden worden opgenomen van hoe UBO's moeten worden vastgesteld bij gangbare kredietvormen en in de context van eenvoudige eigendomsstructuren.

Gegevensdeling en uitbesteding

Expliciete grondslagen voor gegevensdeling en uitbesteding zijn van groot belang voor een efficiënte en effectieve uitvoering van cliëntenonderzoek en monitoring (MvT lwt, p.13-14). Tegelijkertijd vragen wij om duidelijke kaders en toezichtvereisten voor uitbesteding, zodat instellingen vooraf weten welke voorwaarden gelden en hoe zij kunnen voldoen aan de zorgplicht richting klanten. Onvoldoende duidelijkheid kan ertoe leiden dat instellingen uit voorzorg processen onnodig intern houden, ook als uitbesteding efficiënter en kwalitatief beter zou zijn.

Wij stellen voor dat de sector en toezichthouders gezamenlijk een praktische handreiking ontwikkelen waarin staat aan welke eisen uitbestedingscontracten en gegevensdelingsafspraken moeten voldoen. Waar mogelijk dient deze handreiking aan te sluiten bij de [uitbestedingsregels](#) zoals neergelegd in de Digital Operational Resilience Act (DORA), aangezien veel meldingsplichtige entiteiten hier reeds aan gebonden zijn. Een dergelijke afstemming vermindert de regeldruk en bevordert een consistente toepassing. In de

handreiking kan tevens worden vastgelegd welke controles de uitbestedende instelling zelf moet uitvoeren en hoe de toezichthouder hierop toetst, zodat instellingen – inclusief kleinere partijen – de zekerheid hebben dat zij op verantwoorde wijze gebruik kunnen maken van externe expertise.

Toezicht en handhaving

Het uitgangspunt van risicogebaseerd toezicht (art. 1.4 lwt) is essentieel om de beschikbare toezichtcapaciteit effectief in te zetten en de lasten voor financiële instellingen in verhouding te houden tot hun risicoprofiel. Wij vrezen dat toezicht in de praktijk niet altijd in gelijke mate risicogericht wordt toegepast, waardoor instellingen met een laag risicoprofiel alsnog worden geconfronteerd met dezelfde intensieve onderzoeken en rapportageverplichtingen als instellingen met een hoog risicoprofiel. Bovendien is het van belang dat de toezichthouder in het toezicht rekening houdt met de specifieke aard van het product en het type klant. Een persoonlijke lening voor een huishoudelijke aankoop kent een wezenlijk ander risicoprofiel dan bijvoorbeeld trustdiensten of grensoverschrijdende betaalinstanties, omdat het bestedingsdoel helder en eenvoudig te verifiëren is, de transactiestromen overzichtelijk zijn en er geen complexe juridische structuren of internationale geldstromen aan te pas komen.

Toezichthouders zouden in hun toezichtstrategie en -uitvoering expliciet rekening moeten houden met het product- en klantprofiel van instellingen. Daarnaast zou het waardevol zijn als toezichthouders jaarlijks een geanonimiseerde samenvatting publiceren van hoe het risicogebaseerde toezicht in de praktijk is toegepast, inclusief voorbeelden van hoe toezichtintensiteit is afgestemd op het risicoprofiel.

Centraal contactpunt

De VFN spreekt haar steun uit voor de mogelijkheid voor toezichthouders om – indien nodig – een meldingsplichtige entiteit te verplichten een centraal contactpunt in Nederland aan te wijzen (art. 2.6 lwt). Wij vinden het echter verstandig dat de aanwijzing van een centraal contactpunt uitsluitend plaatsvindt op verzoek van de toezichthouder en op basis van een concrete risicobeoordeling. Een generieke verplichting voor alle grensoverschrijdend actieve instellingen zou leiden tot onnodige lasten voor dienstverleners die niet langer of slechts in beperkte mate grensoverschrijdend opereren en waarbij de risico's beperkt zijn.

Ons voorstel is om in de wet of in uitvoeringsregelgeving expliciet vast te leggen dat de verplichting tot het aanwijzen van een centraal contactpunt alleen wordt opgelegd indien de toezichthouder op basis van een objectieve en gedocumenteerde risicoanalyse tot de conclusie komt dat dit noodzakelijk is. Hierbij zou tevens moeten worden bepaald dat de verplichting vervalt zodra de omstandigheden of het risicoprofiel van de instelling wijzigen, zodat de lasten niet langer voortduren dan strikt noodzakelijk.

Conclusie

De VFN steunt de doelstellingen van het AML-pakket en onderschrijft het belang van een sterk en geharmoniseerd Europees kader tegen witwassen en terrorismefinanciering. Tegelijkertijd achten wij het van essentieel belang dat de nationale implementatie van dit kader proportioneel, uitvoerbaar en werkbaar blijft – voor meldingsplichtige entiteiten én consumenten.

Wij stellen ons graag bereid om samen met de wetgever, toezichthouders en andere betrokken partijen bij te dragen aan de verdere uitwerking van het implementatiekader. Wij verzoeken u daarbij om voldoende

overgangstijd te bieden en marktpartijen actief te betrekken bij de nadere invulling van bepalingen in algemene maatregelen van bestuur en AMLA-richtsnoeren.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to Martin Aalders, is positioned below the salutation. The signature is stylized and appears to be 'M. Aalders'.

Martin Aalders
Voorzitter
Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland